

Opatření obecné povahy

pro akcelerační oblast AOV19 Trstěnice

Vláda České republiky, jako orgán příslušný podle § 9 odst. 3 zákona č. 249/2025 Sb., o urychlení využívání některých obnovitelných zdrojů energie a o změně souvisejících zákonů (zákon o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie), (dále jen „ZOZE“),

vydává

podle § 6, § 7 a § 9 odst. 3 ZOZE v souběhu s § 20 písm. e) ve spojení s § 61 písm. c) a § 73 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 171 až 174 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů,

územní opatření o podmínkách a zmírňujících opatřeních podle zákona o urychlení využívání obnovitelných zdrojů energie (dále jen „územní opatření“).

1. Územní opatření se vydává pro akcelerační oblast **AOV19 Trstěnice** (dále jen „akcelerační oblast“), vymezenou ve Změně č. 2 územního rozvojového plánu (dále také jen „ÚRP“). Akcelerační oblast zasahuje do katastrálních území 651877 Chmelík v obci Chmelík, 768855 Trstěnice u Litomyšle v obci Trstěnice (správní obvod obce s rozšířenou působností, dále jen „ORP“, Litomyšl), 663247 Karle a 663255 Ostrý Kámen v obci Karle (správní obvod ORP Svitavy) a je vyznačena ve výkresu, který je přílohou tohoto územního opatření a je jeho nedílnou součástí.

2. V souladu s vymezením akcelerační oblasti ve Změně č. 2 územního rozvojového plánu je akcelerační oblast určena pro rozvoj výroby energie z **větrné energie**.

3. Územní opatření stanovuje pro záměry sloužící k využití energie podle bodu 2, splňující definiční znaky podle § 2 písm. a) ZOZE a navrhované a provedené v akcelerační oblasti (dále jen „záměry OZE“) následující **podmínky a zmírňující opatření pro povolení, provedení nebo užívání záměrů OZE**:

3.1 Podmínky a zmírňující opatření pro povolení a provedení záměrů OZE:

- a) Výška větrných elektráren (dále též „VTE“) v akcelerační oblasti nepřesáhne 185,0 m (a maximální nadmořskou výšku VTE 657 m), měřeno od úrovně styku stožáru (tubusu) větrné elektrárny se základem po horní úvrať listů rotoru.
- b) Záměry OZE a související infrastruktury budou umístovány mimo nemovité kulturní památky. Půdorysná výměra areálů určených pro skladování elektřiny (např. oplocených areálů s kontejnery) nepřesáhne 0,06 ha na jednu VTE a 0,7 ha pro celou akcelerační oblast. Přitom v žádné části areálu nesmí výška staveb a zařízení pro ukládání elektřiny přesáhnout 8,0 m, měřeno od upraveného terénu po nejvyšší bod stavby / zařízení (např. atika, hřeben střechy, horní hrana kontejneru). Uvedený výškový limit musí být dodržen uprostřed každé hrany vnějšího líce stavby/zařízení.
- c) Vedlejší stavby a zařízení záměru OZE včetně oplocení budou navrženy a provedeny tak, že na obvodový plášť staveb a zařízení a na oplocení nebudou použity výrazné barvy; použity budou tlumené, přírodní a neutrální odstíny (typicky tmavě zelená, hnědá nebo šedá) v matném provedení.

- d) V místě základů větrné elektrárny a zařízení související infrastruktury nebudou prováděny terénní úpravy, kterými by se původní úroveň terénu zvyšovala o více než 5,0 m nebo snižovala o více než 5,0 m. Podmínka se nevztahuje na případné dočasné terénní úpravy po dobu výstavby větrné elektrárny.
- e) Záměry OZE budou umísťovány tak, aby nebyla narušena funkce stávajících funkčních meliorací.
- f) Záměry OZE budou umísťovány do území tak, aby v okolí nevznikly zemědělské pozemky bez přístupu k veřejně přístupné pozemní komunikaci, nebo neobhospodařovatelné zbytkové zemědělské pozemky. Nezbytná dopravní infrastruktura bude vedena přednostně po stávajících veřejně přístupných pozemních komunikacích, zemědělských účelových komunikacích, po hranicích půdních bloků nebo v návaznosti na stávající liniové prvky v území. Nové komunikace a zpevněné plochy lze na ZPF umístit pouze v nezbytném rozsahu. V rámci projektového řešení bude preferováno jejich vedení po okrajích půdních bloků.
- g) Záměry OZE budou umísťovány tak, aby nebyla poškozena protierozní opatření realizovaná v souladu s rozhodnutími podle jiných právních předpisů.
- h) Záměry OZE a související infrastruktury budou umísťovány mimo mokřady, prameniště, rašeliníště, vodní plochy a toky (trvalé i občasné) ve vzdálenosti min. 8 metrů od břehové hrany, případně od okrajů břehových porostů, vyjma nezbytných křížení liniové dopravní a technické infrastruktury s vodním tokem.
- i) Záměry OZE budou umísťovány mimo plochy a koridory lokálního územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“) a mimo regionální a nadregionální biokoridory, vyjma nezbytných křížení liniové dopravní a technické infrastruktury s biokoridory.
- j) Bude zajištěna ochrana ptáků a netopýrů těmito způsoby:
 1. Před úrazy a mortalitou na elektrickém vedení – přípojné elektrické vedení bude přednostně realizováno podzemním kabelem za předpokladu, že se vyhnou chráněným biotopům a stanovištím.
 2. Před kolizemi s lopatkami VTE volbou vhodného technického řešení (viz bod 3.2).
 3. Před hnízděním na VTE nebo pronikáním do její konstrukce volbou vhodného technického řešení – to bude voleno tak, aby bylo dostatečně účinné, ale nepředstavovalo riziko úrazů a mortality ptáků a netopýrů.
 4. Výstavba větrných elektráren a doprovodné infrastruktury bude realizována mimo období hnízdění ptáků, s přihlédnutím ke konkrétní lokalitě záměru a druhům v ní přítomných.
- k) Pro navazující řízení dle stavebního zákona zpracovat hlukovou studii hodnotící vliv nově umísťovaného OZE kumulativně spolu se stávajícími či povolenými stacionárními zdroji hluku a již projednávanými záměry stacionárních zdrojů hluku v dotčeném území, která prokáže, že nebudou překračovány hygienické limity hluku v chráněných venkovních prostorech a chráněných venkovních prostorech staveb.
- l) Pro navazující řízení dle stavebního zákona zpracovat studii působení stroboskopického efektu na obytnou zástavbu s vymezením VTE, u nichž je nutno dobu provozu omezit tak, aby shadow flicker efekt nepřekročil dobu trvání 30 hodin/rok.
- m) Podmínka nebyla stanovena.
- n) Pro osvětlení VTE bude použito přerušované světlo, a to v minimálním počtu zdrojů světla a minimální intenzitou a frekvencí záblesků (20–60 záblesků/min dle Leteckého předpisu L14). Bude zajištěno stínění světel ze strany a omezení viditelnosti pouze seshora. Nebude použito stálé, rychle pulzující červené světlo nebo široce rozptýlené světlo.
- o) Další technická infrastruktura OZE nebude mít trvalé osvětlení (např. areály bateriových úložišť). Osvětlení bude využíváno pouze v případě údržby zařízení nebo je nutné minimalizovat dobu osvětlení venkovních prostor, např. využití čidla pohybu. Nutno vyloučit UV spektrum, minimalizace intenzity osvětlení. Směřování k červené barvě spektra, která má menší negativní vliv na hmyz a další živočichy. Omezení úhlu osvětlení jen na 100°.

- p) V migračním koridoru vymezeném jako součást biotopu vybraných zvláště chráněných druhů velkých savců, který se nachází podél severní hranice akcelerační oblasti, nesmí záměry OZE dojít ke snížení průchodnosti migračního koridoru, fragmentaci území ani vzniku fyzických nebo vizuálních bariér, které by mohly omezit pohyb velkých savců v rámci jejich přirozených migračních tras
- q) Záměry OZE a související infrastruktury budou umístovány mimo drobnou krajinnou zeleň (liniová zeleň, plošná zeleň do 0,5 ha) tvořící hodnotnou mozaiku krajiny, vyjma nezbytných křížení liniové dopravní a technické infrastruktury. Případné zničení či zásadní ovlivnění přítomných přírodních biotopů musí být kompenzováno novými výsadbami. Plochy nových výsadeb musí odpovídat alespoň 1,5násobku původní rozlohy a plochy dřevin musí být umístěny ve vzdálenosti minimálně 300 m od paty stožáru nejbližší VTE.
- r) Při stavbě v období jarní migrace (březen–duben) bude staveniště zajištěno proti úhynu a zraňování obojživelníků. Realizace opatření na ochranu obojživelníků bude garantována odborně způsobilou osobou.
- s) Zemědělskou půdu zařazenou do I. a II. třídy ochrany lze pro záměry VTE včetně souvisejících staveb odejmout pouze v technicky nezbytném rozsahu, a to tehdy, pokud žadatel prokáže, že umístění příslušné části záměru na půdách nižší třídy ochrany v rámci akcelerační oblasti není možné bez významného zvýšení dopadů na jiné chráněné veřejné zájmy, bez narušení bezpečnosti nebo bez ztráty funkčnosti záměru. Při rovnocenných variantách umístění musí být vždy zvolena varianta s nižším dotčením kvalitnější zemědělské půdy. Tento požadavek se uplatní přiměřeně i při volbě mezi ostatními třídami ochrany ZPF. Celková plocha dlouhodobého nebo trvalého odnětí ZPF pro záměry OZE v celé akcelerační oblasti nepřekročí 5,62 ha.
- t) Zábor na pozemcích určených k plnění funkcí lesa bude minimalizován. Záměry pro využití OZE a jejich infrastrukturu budované na pozemcích určených k plnění funkcí lesů umísťovat tak, aby byly přednostně využívány pozemky, u nichž je schopnost plnění funkcí lesa snížena (např. pozemky, které svojí povahou vylučují dlouhodobou existenci lesních porostů, tzv. bezlesí, nebo lesní pozemky s méně kvalitními lesními porosty). Obslužné komunikace budou na lesních pozemcích vedeny pouze v nezbytném rozsahu a přednostně tak, aby nevznikaly dopady v podobě fragmentace lesních celků. Zařízení určená pro skladování elektřiny budou umísťována přednostně mimo pozemky lesa ve vzdálenosti minimálně 30 m od okraje lesa.
- u) Výběr umístění VTE bude proveden s ohledem na potřebu minimalizace dopadů na zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, přítomné přírodní biotopy a extrémní a vodou ovlivněná lesní stanoviště v součinnosti s odborně způsobilou osobou s vysokoškolským přírodovědným vzděláním a minimálně tříletou praxí v navrhování opatření (biologický dozor). Biologický dozor se podílí na přípravě opatření a dohledu na jejich provádění ve fázi přípravy a realizace záměru. V případě, kdy nelze dopady na zvláště chráněné rostliny a živočichy vyloučit, zajišťuje biologický dozor také, záchranný transfer jedinců dotčených druhů na vhodné místo odpovídající jejich ekologickým nárokům.
- v) V ploše záměru OZE musí být během výstavby a 1 rok po provedení sledován výskyt invazních nepůvodních druhů, především druhů zařazených do seznamu invazních nepůvodních druhů s významným dopadem na Evropskou unii (tzv. „unijní seznam“). V případě zjištěného výskytu invazního nepůvodního druhu, budou přijata opatření proti jeho šíření v rámci výstavby a provozu záměru a neodkladně přistoupeno k jeho likvidaci, při dodržování zásad regulace pro konkrétní druhy a upřesňujících podmínek z opatření obecné povahy vydávaných orgány ochrany přírody pro jednotlivé regiony ČR. V ostatních případech (kdy opatření obecné povahy nebudou v daném regionu vydána) postupuje investor podle dostupných odborných metodik, případně projedná postup s místně příslušným orgánem ochrany přírody.

3.2 Podmínky a zmírňující opatření pro provoz záměrů OZE:

- a) Podmínka nebyla stanovena.
- b) Pro omezení kolizí ptáků a netopýrů s lopatkami rotoru budou využity odpuzovače (optické, akustické, nebo elektromagnetické), které odrazují zájmové druhy létat do bezprostředního okolí VTE, nebo detekční systémy (akustické, optické, termovize), které v případě detekce zájmového druhu v blízkosti VTE zpomalí, popř. zastaví rotor VTE. Budou použita vždy nejúčinnější dostupná a ověřená zařízení.
- c) Provozovatel větrné elektrárny je povinen zajistit monitoring mortality ptáků po dobu tří let od uvedení větrné elektrárny do provozu. Monitoring musí být prováděn v průběhu celého roku, a to pouze odborně způsobilým subjektem. Způsob monitoringu a jeho vyhodnocení musí být provedeno v souladu s dostupnými doporučeními České společnosti ornitologické a v případě jejich absence podle obecně uznávaných mezinárodních standardů pro monitoring mortality ptáků na větrných elektrárnách (např. BirdLife International či obdobné metodiky používané v členských státech EU). Na základě výsledků monitoringu a posouzení rizikovitosti VTE budou optimalizována či doplněna opatření, která minimalizují riziko zranění a úhynu ptáků. Použitá opatření musí mít věrohodně prokázanou funkčnost a účinnost v ochraně cílových druhů. Provozovatel je povinen zajistit pravidelnou kontrolu přijatých opatření, aby byla zajištěna jejich trvalá funkčnost a účinnost. Provozovatel výsledky monitoringu a plánovaná opatření projedná s příslušným orgánem státní správy na úseku ochrany přírody.
- d) Provozovatel větrné elektrárny je povinen zajistit akustický monitoring letové aktivity netopýrů po dobu dvou let od uvedení větrné elektrárny do provozu. Monitoring musí být prováděn v období aktivity netopýrů podle následujících metodik (i) „Metodika posuzování vlivu výstavby a provozu větrných elektráren na netopýry“ (ČESON, 2012), (ii) metodického doporučení společnosti ČESON (v přípravě). Realizace monitoringu musí být zajištěna pouze odborně způsobilým subjektem s prokazatelnými zkušenostmi v oblasti monitoringu netopýrů. Monitoring bude zaměřen na detekci letové aktivity rizikových druhů netopýrů, tj. především na netopýra velkého (*Myotis myotis*), netopýra hvězdavého (*Pipistrellus pipistrellus*), netopýra nejmenšího (*Pipistrellus pygmaeus*), netopýra rezavého (*Nyctalus noctula*) a netopýra vousatého (*Myotis mystacinus*). Vyhodnocení monitoringu musí být provedeno v souladu s metodickým doporučením společnosti ČESON (v přípravě). Na základě výsledků monitoringu a vyhodnocení rizikovitosti větrné elektrárny budou následně případně optimalizována či doplněna opatření pro provoz zařízení, která minimalizují riziko zranění a úhynu cílových druhů netopýrů. Tato opatření pro provoz mohou zahrnovat zejména dočasné omezení provozu, včetně vypínání větrné elektrárny v rizikových obdobích roku v návaznosti na teplotu prostředí a rychlost větru. Dále se může jednat o optimalizaci funkce technických ochranných opatření, např. ultrazvukového odpuzovače či detekčních systémů, které budou mít prokazatelnou účinnost pro rizikové druhy netopýrů. Provozovatel je povinen zajistit, aby veškerá opatření byla pravidelně kontrolována a byla tak zajištěna jejich funkčnost a účinnost. Provozovatel výsledky monitoringu a opatření projedná s příslušným orgánem státní správy na úseku ochrany přírody.

Příloha: Grafická část územního opatření – Výkres s vyznačením akcelerační oblasti, území, pro něž se územní opatření vydává.